

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Borgarmon i Kinda kommun samt fastställande av skötselplan för reservatet

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken ett område inom fastigheterna Sonebo 1:2, och Forsbokvarn 2:1 som naturreservat med föreskrifter och skötselplan enligt nedan. Naturreservatets gräns är markerad på bifogad karta, bilaga 1.

Naturreservatets namn skall vara Borgarmon.

Syfte

Syftet med Borgarmons naturreservat är att bevara biologisk mångfald och värdefull natur- och kulturmiljö i form av ett högre skogsklätt berg med rasbranter och sluttningar. På toppen av berget finns en fornborg. Skogen på berget har höga naturvärden i form av bl.a. gamla träd, död ved och värdefulla arter. Syftet är vidare att bevara ett område av stort värde för friluftslivet i form av bl.a. utsiktsplats.

Syftet ska nås genom att området delvis lämnas orört och delvis hävdas genom bete.

Föreskrifter

A. Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det, utöver vad som annars gäller, inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon;
3. framföra motordrivet fordon;
4. anordna motor- eller skyttebana för övning eller tävling;
5. uppföra byggnad eller annan anläggning;
6. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;

7. anordna upplag;
8. gräva upp växter;
9. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel;
10. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel;
11. tillföra kalk eller andra mineralämnen;
12. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd;
13. ta bort eller upparbeta dött träd samt delar av träd eller vindfällor;
14. plantera träd eller buskar;
15. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare, att utan ytterligare ersättning, och innehavare av särskild rätt till fastigheterna tåla att följande åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
2. skötsel och dokumentation i enlighet med fastställd skötselplan; allt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av av föreskrifter och skötselplan tillfaller förvaltaren;
3. iordningställande av anordningar för friluftslivet som anges i fastställd skötselplan.

C. Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, föreskriver Länsstyrelsen om rätten att färdas och vistas inom reservatet, att det utöver vad som annars gäller, inte är tillåtet att:

1. framföra motordrivna fordon;
2. tälta;
3. rida eller cykla;
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;

5. plocka hela eller delar av kärleväxter, mossor, lavar eller svampar med undantag för bär och matsvamp;
6. störa djurlivet genom att klättra i boträd
7. på ett störande sätt utnyttja radio, bandspelare, musikinstrument eller dylikt;
8. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
9. göra upp eld.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

10. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;
11. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet;
12. bedriva försäljning eller annan verksamhet i kommersiellt syfte.

Ovanstående föreskrifter under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel. Föreskrifterna ska heller inte utgöra hinder för uttransport av fällt vilt med mindre älgdragare. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för till naturreservatet gränsande fastigheter att efter samråd utföra rensning av diken, dikesslänter etc. som angränsar till naturreservatet. Om åtgärder behöver vidtas inom naturreservatet för att kunna upprätthålla hävden av inägomark utanför naturreservatet fodras förvaltarens skriftliga tillstånd i varje enskilt fall.

Skötselplan

Med stöd av 3§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Naturvårdsförvaltare för naturreservatet skall vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Borgarmons naturreservat består av ett skogsklätt berg med mycket höga naturvärden. Den värdefulla skogen utgörs av framför allt lövskog där ädellövskog i form av ek dominerar, dels i form av mager ekskog som klättrar i branterna och dels mer bördig ekskog i mer låglänta lägen. Högst upp på berget dominerar öppna hållmarker. Inslag med gamla aspar, granklädda partier och tallområden med höga naturvärden finns också. Området har bitvis naturskogskaraktär och hyser mycket död ved. Utmed den östra kanten och i söder finns betade partier med hagmarksekar omväxlande med tätare partier av triviallövskog som också betas. Området hyser en rad värdefulla och krävande arter av kryptogamer och kärlväxter.

På bergets krön ligger en fornborg som är ca 1500 år gammal. Borgen har tjänstgjort som försvarsverk och tillflyktsort för befolkningen i orostider. Fornborgen utgör en fast fornlämning som är skyddad enligt kulturminneslagen (1988:950).

Borgarmon har mycket höga natur- och kulturvärden och för att alla de krävande arter som finns i området ska kunna leva kvar måste hela området skyddas långsiktigt.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av Borgarmons naturreservat är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av Borgarmons naturreservat inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensbedömning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) göra en konsekvensbedömning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen har gjort bedömningen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken inte ger negativa konsekvenser för vistelse och färd i naturreservatet utöver vad som är brukligt enligt allemansrätten. Ordningsföreskrifterna skall samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Miljö kvalitetsmål

Bildandet av naturreservatet Borgarmon är en del av uppfyllandet av miljö kvalitetsmålen Levande skogar och ett Rikt odlingslandskap om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena kopplade till skogen inom Borgarmons naturreservat dokumenterades första gången i samband med Skogsvårdsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper på fastigheterna år 1996. En utökning av nyckelbiotoperna gjordes år 2000. Fornborgen inom naturreservatet är känd sedan lång tid tillbaka och finns dokumenterad i fornlämningsregistret.

Reservatsbildning

Det planerade naturreservatet har värderats av Svensk fastighetsvärdering AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägaren till Kinda Forsbokvarn 2:1 och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen. Länsstyrelsen förhandlade också med markägaren till Kinda Sonebo 1:2 och kom överens om köpeskilling för den del av fastigheten som planeras bli naturreservat. Utbetalning av ekonomisk ersättning och köpeskilling har skett av Naturvårdsverket våren 2006. Fastighetsbildning pågår. En överenskommelse om viss tillsyn och skötsel har också träffats under reservatsförhandlingar med markägaren till Sonebo 1:2.

Remissyttranden

Remissvar har inkommit från Sveriges geologiska undersökning (SGU), Naturskyddsföreningen Kinda-Ydre, samt från länsstyrelsens samhällsbyggnadsenhet, kulturmiljöenhet och naturreservatsförvaltning.

SGU har föreslagit några geologiska förtydliganden i skötselplanen, vilka inarbetats i denna. Naturskyddsföreningen har bl.a. bidragit med information om och fågellivet, vilket inarbetats i skötselplanen.

Naturskyddsföreningen Kinda-Ydre har även ett långtgående förslag vad gäller reservatets omfattning, syfte och framtida förvaltning inom ramen för ett större, sammanhängande reservatsområde som skulle knyta ihop de närliggande reservaten Klevbergen, Borgarmon och Hallstad ängar. Förslaget omfattar bl.a. restaurering av våtmarker/strandängar vid Järnlunden, i områden som idag inte igår i länsstyrelsens

reservatsplaner, och en informationsanläggning (naturum) som skulle kunna inrymmas i befintligt berggrum som inte längre används.

Länsstyrelsen tycker att SNF:s förslag är bra, men det ryms inte inom ramen för den strategi som används för skydd av områden, vilken ger mycket lite utrymme att ta med utvecklings-/restaureringsmarker i nya naturreservat. Tillgängliga ekonomiska medel prioriteras för områden med befintliga höga naturvärden. Länsstyrelsen bedömer att det finns andra sätt och medel att arbeta med denna fråga under förutsättningar att markägaren är intresserad.

Länsstyrelsen har i nuläget inte några planer på ett naturum i anslutning till de tre områdena Hallstad ängar, Klevberget och Borgarmon. Att bygga upp och driva ett naturum i anslutning kräver resurser som länsstyrelsen inte förfogar över för närvarande. Länsstyrelsen anser dock att information om området är mycket viktigt. En följd av detta är de i skötselplanen föreslagna åtgärderna för friluftslivet.

Hur man överklagar,

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknande, avdelningsdirektören *Claes Svedlindh*, länsassessorn *Karin Fridell*, biträdande antikvarien *Bror-Tommy Sturk* och byrådirektörerna *Sofia Bergvall* och *Maria Taberman*, deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Olle Jonsson
Byrådirektör

Bilagor

1. Beslutslista
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

akten (naturdossier)

Sändlista

Karlsson, Leo Anders Ivar, Forsbokvarn, Forsbo, 590 41 Rimforsa
E.ON Elnät Sverige AB, 601 71 Norrköping
Naturreservatsförvaltaren, Länsstyrelsen Östergötland

Kopia till

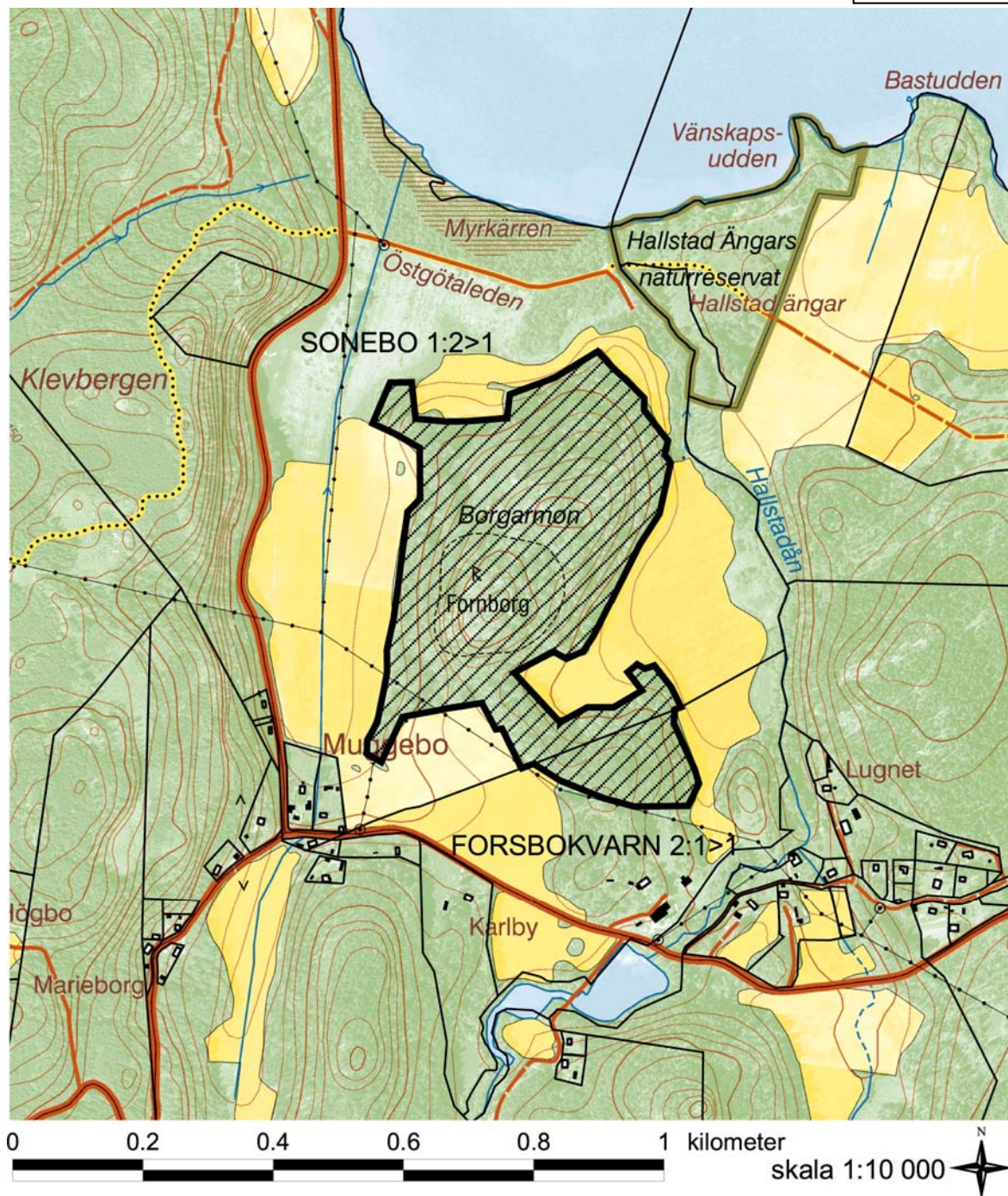
Järnland, Johan, Sonebo Södergård 1, 590 41 Rimforsa
Riksantikvarieämbetet UV öst, Roxengatan 7, 582 73 Linköping
Naturskyddsföreningen Kinda-Ydre, c/o Håkan Holgersson, Hallstad Säteri, 590 41
Rimforsa
Kinda kommun, St. Torget 5, 590 40 Kisa
Skogsstyrelsen, Datalinjen 1, 583 30 Linköping
SGU, Box 670, 751 28 Uppsala
Lantmäterimyndigheten, Box 476, 581 05 Linköping
Rättsenheten
Kulturmiljöenheten
Samhällsbyggnadsenheten
Länets författningssamling
Objektsregistret
Tidningskungörelse

Borgarmons naturreservat

Kinda kommun, Östergötlands län

Areal: 20,7 ha

Bilaga 1

Karta tillhörande länsstyrelsens beslut för Borgarmons naturreservat i Kinda kommun, Östergötland, dnr 511-5135-05. Den streckade linjen kring fornborgen på kartan avser fornlämningens avgränsning.